

Suvestinė redakcija nuo 2017-06-10 iki 2018-06-30

Įsakymas paskelbtas: TAR 2017-01-09, i. k. 2017-00651

Nauja redakcija nuo 2017-06-10:

Nr. [D1-469](#), 2017-06-01, paskelbta TAR 2017-06-09, i. k. 2017-09725

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTRAS

ĮSAKYMAS

**DĖL VIDAUS VANDENYSE PADARYTOS ŽALOS ŽUVŲ IŠTEKLIAMS
APSKAIČIAVIMO TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO**

2017 m. sausio 6 d. Nr. D1-27
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos žuvininkystės įstatymo 63 straipsnio 2 dalimi, tvirtinu Vidaus vandenyse padarytos žalos žuvų ištekliais apskaičiavimo tvarkos aprašą (pridedama).

Aplinkos ministras

Kęstutis Navickas

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos aplinkos ministro
2017 m. sausio 6 d. įsakymu Nr. D1-27
(Lietuvos Respublikos aplinkos
ministro birželio 1 d. įsakymo
Nr. D1-469 redakcija)

VIDAUS VANDENYSE PADARYTOS ŽALOS ŽUVŲ IŠTEKLIAMS APSKAIČIAVIMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Vidaus vandenyse padarytos žalos žuvų ištekliams apskaičiavimo tvarkos aprašas (toliau – Tvarkos aprašas) reglamentuoja žuvų ištekliams padarytos žalos nustatymo ir jos atlyginimo dydžio apskaičiavimo tvarką.

2. Tvarkos apraše vartojamos sąvokos:

2.1. **pažeistos žuvys** – gyvos, bet sužalotos, nejudrios, nusilpusios ar kitokios pakitusios būsenos žuvys;

2.2. **vandens bestuburiai** – chordos ir stuburo neturintys vandens bestuburiai gyvūnai;

2.3. **vidutinis žuvų produktyvumas** – vidutinis tam tikros žuvų rūšies produkcijos kiekis kilogramais viename vandens telkinio hektare per metus.

3. Kitos Tvarkos apraše vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos žuvininkystės įstatyme, Lietuvos Respublikos mėgėjų žvejybos įstatyme, Lietuvos Respublikos vandens įstatyme ir Lietuvos Respublikos cheminių medžiagų ir preparatų įstatyme, Verslinės žvejybos vidaus vandenyse, įskaitant bendrąją dalinę nuosavybės teisę priklausančius valstybei ir ūkio subjektams vandens telkinius, išskyrus privačius vidaus vandenių telkinius ir akvakultūros tvenkinius, tvarkos apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2005 m. gegužės 30 d. įsakymu Nr. D1-267 „Dėl Verslinės žvejybos vidaus vandenyse, įskaitant bendrąją dalinę nuosavybės teisę priklausančius valstybei ir ūkio subjektams vandens telkinius, išskyrus privačius vidaus vandenių telkinius ir akvakultūros tvenkinius, tvarkos aprašo patvirtinimo“, vartojamas sąvokas.

4. Padaryta žala žuvų ištekliams pasireiškia žuvų, jų jauniklių, lervų ar ikrų neteisėtu sugavimu, sunaikinimu ar sužalojimu.

5. Padarytos žalos žuvų ištekliams atlyginimo dydis skaičiuojamas asmenims pažeidus žvejybą, vandens naudojimą, vandens telkinių apsaugą, vandens apsaugą nuo teršimo ir statybą reglamentuojančius teisės aktus ar kitus aplinkos apsaugą ir gamtos išteklių naudojimą reglamentuojančius teisės aktus, kai padaroma žala žuvų ištekliams, Tvarkos aprašo 2 priede nustatytais padarytos žalos žuvų ištekliams apskaičiavimo baziniais įkainiais.

6. Padarytą žalą žuvų ištekliams skaičiuoja aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnai.

II SKYRIUS ŽALOS SKAIČIAVIMO ATVEJAI

7. Padaryta žala žuvų ištekliams skaičiuojama už visą asmenį, vykdžiusio žvejybą, sugautą žuvų kiekį, išskyrus atvejus, kai žuvis gyvybinga ir paleidžiama atgal į vandens telkinius:

7.1. pažeidus verslinę ar specialiąją žvejybą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimus, kai:

7.1.1. žvejojama neturint žvejybos leidimo;

7.1.2. žvejojama draudžiamais ar tuo metu draudžiamais būdais;

7.1.3. žvejojama draudžiamais ar tuo metu draudžiamais įrankiais;

7.1.4. žvejojama draudžiamoje ar tuo metu draudžiamoje žvejoti vietoje;

7.1.5. žvejojama draudžiamu metu;

7.1.6. žvejyboje naudojamas didesnis įrankių skaičius arba bendras jų ilgis didesnis už nurodytą limitą (kvotą), žvejybą reglamentuojančiuose teisės aktuose, žvejybos leidime ar žvejybos žurnale;

7.2. pažeidus mėgėjų žvejybą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimus, kai:

7.2.1. žvejojama neturint mėgėjų žvejybos leidimo ar nemokamą žvejybos teisę patvirtinančio dokumento;

7.2.2. žvejojama draudžiamais ar tuo metu draudžiamais būdais;

7.2.3. žvejojama draudžiamais ar tuo metu draudžiamais įrankiais ir masalais;

7.2.4. žvejojama draudžiamoje ar tuo metu draudžiamoje žvejoti vietoje;

7.2.5. žvejojama draudžiamu metu;

7.2.6. žvejojama viršijant leistiną žvejybos įrankių ar kabliukų skaičių.

8. Padaryta žala žuvų ištekliams skaičiuojama ne už visą asmens, vykdžiusio žvejybą, sugautą žuvų kiekį, kai:

8.1. verslinę ar specialiąją žvejybą vykdančias asmuo nenurodė ar neteisingai žvejybos žurnale nurodė sugautų žuvų rūšis ir (ar) kiekį. Tokiu atveju žala skaičiuojama už žvejybos žurnale nenurodytą žuvų kiekį, kg;

8.2. verslinę žvejybą vidaus vandenyse vykdančias asmuo viršijo leistiną šalutinį žvejybos laimikį. Tokiu atveju žala skaičiuojama už viršytą šalutinio žvejybos laimikio kiekį;

8.3. verslinę žvejybą vykdančias asmuo sugavo limituojamų rūšių žuvis, neturėdamas žvejybos limitą (kvotą) ar viršijo paskirtą limitą (kvotą). Tokiu atveju žala skaičiuojama už limituojamų rūšių žuvų sugautą kiekį kilogramais, kuriam nepaskirtas limitas (kvota), ar už kiekį, kuris viršija paskirtą limitą (kvotą);

8.4. verslinę žvejybą vidaus vandenyse vykdančias asmuo pažeidė žvejybos įrankių tikrinimo periodiškumą ir dėl to žuvų kokybė neatitiko teisės aktų nustatytų reikalavimų. Tokiu atveju žala skaičiuojama už žuvų kokybės reikalavimų neatitinkantį žuvų kiekį;

8.5. mėgėjų žvejybą vykdančio asmens laimikis viršijo Mėgėjų žvejybos vidaus vandenyse taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2013 m. sausio 4 d. įsakymu Nr. D1-14 „Dėl Mėgėjų žvejybos vidaus vandenyse taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Mėgėjų žvejybos taisyklės) nurodytą leistiną žuvų sugavimo kiekį ir (ar) laimikyje yra mažesnių už nustatytą leistiną dydį, žuvų ir (ar) žuvų, kurias žvejoti draudžiama arba tuo metu draudžiama. Tokiu atveju žala

skaičiuojama už sugautų žuvų kiekį, viršijantį leistiną žuvų sugavimo kiekį, ir (ar) kiekį žuvų, kurios yra mažesnės už Mėgėjų žvejybos taisyklėse nustatytą dydį, ir (ar) kiekį žuvų, kurias žvejoti draudžiama arba tuo metu draudžiama.

III SKYRIUS

ŽALOS ATLYGINIMO DYDŽIO APSKAIČIAVIMO TVARKA, KAI PAŽEIDŽIAMI ŽVEJYBĄ REGLAMENTUOJANTYS TEISĖS AKTAI

9. Kai padarytos žalos žuvų ištekliais apskaičiavimo bazinis įkainis tam tikrai žuvų rūšiai nustatytas už vienetus, žalos atlyginimo dydis skaičiuojamas sumuojant atskiroms žuvų rūšims padarytos žalos atlyginimo dydį pagal formulę:

$$N = \Sigma D \times q_1,$$

čia:

N – padarytos žalos žuvims atlyginimo dydis (Eur);

D – neteisėtai sugautų, sunaikintų ar pažeistų tam tikros rūšies žuvų kiekis (vnt.);

q_1 – padarytos žalos žuvų ištekliais apskaičiavimo bazinis įkainis, nustatytas tam tikrai žuvų rūšiai vidaus vandenyse (Eur/vnt.).

10. Kai padarytos žalos žuvų ištekliais apskaičiavimo bazinis įkainis tam tikrai žuvų rūšiai nustatytas už kilogramus, padarytos žalos žuvų ištekliais atlyginimo dydis skaičiuojamas sumuojant atskiroms žuvų rūšims padarytos žalos atlyginimo dydį pagal formulę:

$$N = \Sigma B \times q_2,$$

čia:

N – padarytos žalos žuvims atlyginimo dydis (Eur);

B – neteisėtai sugautų, sunaikintų ar pažeistų tam tikros rūšies žuvų kiekis (kg);

q_2 – padarytos žalos žuvų ištekliais apskaičiavimo bazinis įkainis, nustatytas tam tikrai žuvų rūšiai vidaus vandenyse (Eur/kg).

11. Padarytos žalos žuvims gamtinių rezervatų ar ichtiologinių draustinių vandens telkiniuose atlyginimo dydis skaičiuojamas taikant trigubą padarytos žalos žuvims apskaičiavimo bazinį įkainį.

12. Kai vidaus vandenyse imami tipiniai mėginiai, bendras neteisėtai sugautų, sunaikintų ar tam tikros rūšies pažeistų žuvų kiekis kilogramais išskaičiuojamas visam žvejybos laimikiui pagal Verslinės žvejybos vidaus vandens telkiniuose kontrolės vykdymo tvarkos aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2006 m. rugsėjo 12 d. įsakymu Nr. D1-414 „Dėl Verslinės žvejybos vidaus vandens telkiniuose kontrolės vykdymo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

IV SKYRIUS

ŽALOS ATLYGINIMO DYDŽIO APSKAIČIAVIMO TVARKA, KAI DĖL CHEMINIO, FIZINIO, BIOLOGINIO AR KITOKIO NEIGIAMO POVEIKIO PADAROMA ŽALA ŽUVŲ IŠTEKLIAMS

13. Pagal šį Tvarkos aprašo skyrių apskaičiuojama padaryta žala žuvų ištekliams, kai asmuo žvejybai arba žuvų ištekliams naikinti neteisėtai naudoja kenksmingas, sprogiasias ar kitas pavojingas chemines medžiagas, pažeidžia vandens naudojimą, vandens telkinių apsaugą, vandens apsaugą nuo teršimo ir statybą reglamentuojančių teisės aktų ar kitų aplinkos apsaugą ir gamtos išteklių naudojimą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimus ir todėl padaroma žala žuvų ištekliams.,

14. Gavę informacijos apie žuvų ištekliams padarytą žalą, aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnai apie tai informuoja vandens telkinio valdytoją, Aplinkos apsaugos agentūrą ir Valstybinę maisto ir veterinarijos tarnybą.

15. Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos regiono aplinkos apsaugos departamentas, kurio administruojamoje teritorijoje padaroma žala žuvų ištekliams, tyrimui paima vandens, dumblo, pakrančių grunto mėginius, žuvų mėginius ir teisės aktų nustatyta tvarka perduoda žuvų mėginius Valstybinei maisto ir veterinarijos tarnybai ichtiopatologiniam tyrimui.

16. Aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnai apžiūroje kviečia dalyvauti vandens telkinio valdytojus, Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos ir galbūt žalą padariusio asmens atstovus. Skubiai nuvykę į vietą, aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnai atlieka apžiūrą ir surašo Tvarkos aprašo 1 priede nustatytos formos Vandens telkinio ar jo dalies, kur nustatytas žuvų žuvinimas, apžiūros aktą (toliau – aktas). Akte nurodomas vandens telkinio pavadinimas, kodas, plotas, inventorinis numeris, vandens telkinio ar jo dalies, kurioje žuvo žuvis, plotas, aprašomos padarytos žalos žuvų ištekliams atsiradimo aplinkybės, nurodomos žuvusių žuvų rūšys ir kiekis. Jei yra galimybė, prie akto pridedama filmuota medžiaga ir nuotraukos, kuriose geriausiai parodomas žalos žuvų ištekliams mastas.

17. Jei žuvis žuvo vandens telkinyje ar jo dalyje ir žuvusių žuvų kiekį įmanoma suskaičiuoti, žuvis surenkamos ir suskaičiuojamas kiekvienos rūšies žuvusių žuvų kiekis. Suskaičiuotų žuvų rūšys ir kiekis kilogramais rašomi akto 1 punkte.

18. Jei žuvis žuvo visame vandens telkinyje ar jo dalyje, jų surinkti ir suskaičiuoti neįmanoma, jos skaičiuojamos tipiniuose bareliuose. Vieno tipinio barelio plotas turi būti apie 100 m². Tipiniai bareliai parenkami taip, kad atspindėtų vidutinę padėtį vandens telkinyje ar jo dalyje, kurioje rasta žuvusių žuvų. Žuvusios žuvis turi būti skaičiuojamos ne mažiau kaip trijuose tipiniuose bareliuose. Siekiant tiksliau suskaičiuoti žuvusių žuvų kiekį, tipinių barelių gali būti daugiau. Bareliuose suskaičiuotų žuvų rūšys vnt. ir kiekis kilogramais rašomi akto 2 punkte.

19. Kai padarytos žalos žuvų ištekliais vidaus vandenyse apskaičiavimo bazinis įkainis nustatytas už vienetus, bendras žuvusių vandens telkinyje ar jo dalyje tam tikros rūšies žuvų kiekis vienetais skaičiuojamas pagal formulę:

$$D = d \times S / S_{\text{bar}} \quad (3),$$

čia:

D – bendras žuvusių tam tikros rūšies žuvų kiekis vandens telkinyje ar jo dalyje (vnt.);

d – žuvusių tam tikros rūšies žuvų kiekio tipiniuose bareliuose suma (vnt.);

S – vandens telkinio ar jo dalies, kurioje užfiksuotas žuvų žuvinimas, plotas (ha);

S_{bar} – tiriamų tipinių barelių plotų suma (ha).

20. Kai padarytos žalos žuvų ištekliais vidaus vandenyse apskaičiavimo bazinis įkainis nustatytas už kilogramus, bendras žuvusių vandens telkinyje ar jo dalyje tam tikros rūšies žuvų kiekis kilogramais skaičiuojamas pagal formulę:

$$B = d \times S / S_{\text{bar}} \quad (4),$$

čia:

B – bendras žuvusių tam tikros rūšies žuvų kiekis vandens telkinyje ar jo dalyje (kg);

d – žuvusių tam tikros rūšies žuvų kiekio tipiniuose bareliuose suma (kg);

S – vandens telkinio ar jo dalies, kurioje užfiksuotas žuvų žuvinimas, plotas (ha);

S_{bar} – tiriamų tipinių barelių plotų suma (ha).

21. Aktą pasirašo 17 punkte nurodyti asmenys. Jei galimai žalą padariusio asmens atstovas ar kiti 17 punkte nurodyti asmenys nedalyvauja vandens telkinio, kuriame nustatyta žuvusių žuvų, apžiūroje, tai pažymima akte. Aktą privalo pasirašyti ne mažiau kaip du asmenys.

22. Aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnai, nustatę padarytą žalą žuvų ištekliais, privalo pakartotinai, jei toliau pasireiškia neigiamas biologinis, cheminis, fizinis ar kitoks poveikis, Tvarkos aprašo 17–22 punktuose nustatyta tvarka, ne rečiau kaip kartą per 7 dienas, apžiūrėti vandens telkinį ar jo dalį ir surašyti aktą. Jei akto surašymo metu žuvys surenkamos, padarytos žalos žuvų ištekliais atlyginimo dydis atskirai skaičiuojamas pagal kiekvieno akto duomenis, jei žuvų surinkti neįmanoma, padarytos žalos žuvų ištekliais atlyginimo dydis skaičiuojamas pagal duomenis to akto, kuriame nurodyta daugiausia žuvusių žuvų.

23. Jei žuvys žuvo visame ar dalyje vandens telkinio, kuris padengtas ledu ar dėl kitų priežasčių, o žuvusių žuvų kiekio tipiniuose bareliuose nustatyti neįmanoma, padarytos žalos žuvinims atlyginimo dydis skaičiuojamas pagal formulę:

$$N = S \times P_{\text{baz}} \times q_2 \quad (6),$$

čia:

N – padarytos žalos žuvims atlyginimo dydis (Eur);

S – vandens telkinio ar jo dalies, kurioje užfiksuotas žuvų žuvimas, plotas (ha);

P_{baz} – vidutinis žuvų produktyvumas (kg/ha);

q_2 – padarytos žalos žuvų ištekliams vidaus vandenyse apskaičiavimo bazinis įkainis (Eur/kg).

24. Vidutinis žuvų produktyvumas (P_{baz}) vidaus vandenų telkiniuose, kuriuose atlikti moksliniai žuvų išteklių tyrimai, nustatomas pagal Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos ar jos įgaliotos institucijos pateiktus to vandens telkinio vidutinio žuvų produktyvumo duomenis; telkiniuose, kuriuose tokie tyrimai neatlikti, – vadovaujantis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 1999 m. liepos 2 d. įsakymu Nr. 206 „Dėl duomenų, reikalingų vandens telkinių vertei ir valstybinio fondo vandens telkinių, išnuomotų verslinei arba mėgėjiškai žūklei, nuomos mokesčiui skaičiuoti“.

V SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

25. Asmenys, neteisėta veika padarę žalą žuvų ištekliams, privalo ją atlyginti pagal Tvarkos apraše nurodytu būdu apskaičiuotą jos dydį.

Vidaus vandenyse padarytos žalos žuvų
ištekliams apskaičiavimo tvarkos
aprašo
1 priedas

(Vandens telkinio ar jo dalies, kurioje nustatytas žuvų žuvimas, apžiūros akto forma)

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTERIJOS
REGIONO APLINKOS APSAUGOS DEPARTAMENTAS

VANDENS TELKINIO AR JO DALIES, KURIUOSE NUSTATYTAS ŽUVŲ ŽUVIMAS,
APŽIŪROS AKTAS NR. _____

20__ m. _____ d.

(akto surašymo vieta)

(vandens telkinio pavadinimas)

(vandens telkinio kodas, plotas, inv. Nr.)

(žalos žuvų ištekliams atsiradimo aplinkybės)

1. Atlikus vandens telkinio apžiūrą, nustatyta, kad vandens telkinyje ar jo dalyje, kurios plotas _____ ha, žuvusių žuvų rasta:

Eil. Nr.	Žuvų rūšis	Žuvų kiekis, vnt. arba kg
1.		
2.		
3.		
4.		
5.		

2. Jei surinkti ir suskaičiuoti žuvusių žuvų neįmanoma, jos skaičiuojamos tipiniuose bareliuose:
1-ajame tipiniame barelyje, kurio plotas apie 100 m², žuvusių žuvų rasta:

Eil. Nr.	Žuvų rūšis	Žuvų kiekis, vnt. arba kg
1.		
2.		
3.		
4.		
5.		

2-ajame tipiniame barelyje, kurio plotas apie 100 m², žuvusių žuvų rasta:

Eil. Nr.	Žuvų rūšis	Žuvų kiekis, vnt. arba kg
1.		
2.		
3.		
4.		
5.		

3-iajame tipiniame barelyje, kurio plotas apie 100 m², žuvusių žuvų rasta:

Eil. Nr.	Žuvų rūšis	Žuvų kiekis, vnt. arba kg
1.		
2.		
3.		
4.		
5.		

Tiriamų tipinių barelių bendras plotas _____ m². Žuvusių tam tikros rūšies žuvų kiekio tiriamuose tipiniuose bareliuose suma:

Eil. Nr.	Žuvų rūšis	Žuvų kiekis, vnt. arba kg
1.		
2.		
3.		
4.		
5.		

3. Atlikus vandens telkinio apžiūrą, nustatyta, kad vandens telkinyje ar jo dalyje, kurių plotas _____ ha, yra žuvusių žuvų, tačiau jų kiekio tipiniuose bareliuose nustatyti neįmanoma.

Apžiūroje dalyvavę asmenys:

_____	_____	_____
(pareigos)	(parašas)	(vardas, pavardė)
_____	_____	_____
(pareigos)	(parašas)	(vardas, pavardė)
_____	_____	_____
(pareigos)	(parašas)	(vardas, pavardė)
_____	_____	_____
(pareigos)	(parašas)	(vardas, pavardė)
_____	_____	_____

PADARYTOS ŽALOS ŽUVŲ IŠTEKLIAMS APSKAIČIAVIMO BAZINIAI ĮKAINIAI

Eil. Nr.	Žuvų rūšys	Padarytos žalos žuvų ištekliais apskaičiavimo bazinis įkainis (q_1), Eur/vnt.	Padarytos žalos žuvų ištekliais apskaičiavimo bazinis įkainis (q_2), Eur/kg
1.	Šlakys, lašiša	580	
2.	Sturys, aštriašnipis eršketas, šamas, ungurys, skersnukis, jūrinė nėgė	290	
3.	Kiršlys, lydeka, margasis upėtakis, salatis, sykas, sterkas, ūsorius, vėgėlė, vijūnas, ežerinė rainė, auksaspalvis kirtiklis	145	
4.	Baltasis amūras, karpis, karšis, lynas, meknė, ožka, otas, perpelė, plačiakaktis, šapalas, žiobris	60	
5.	Mažoji nėgė, upinė nėgė, nęgių vingiliai, plačiažnyplis ir siauražnyplis vėžiai	9	
6.	Builis, ciegorius, ešeris, karosas, kuoja, plakis, raudė, strepetys, seliava,		9
7.	Aukšlė, grūžlys, kartuolė, kirtiklis, kūjagalvis, saulažuvė, šlyžys, tobis	1,5	
8.	Lašišinių žuvų ikrai		290
9.	Žuvis, kurioms padaryta žala skaičiuojama pagal vidutinį žuvų produktyvumą (P_{baz})		60
10.	Menkė, stinta		14
11.	Plekšnė		6
12.	Strimelė, šprotas		3
13.	Dyglė, pūgžlys ir kitos žuvis, kurioms nenustatytas įkainis už vnt.		0,3

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas

Nr. [D1-469](#), 2017-06-01, paskelbta TAR 2017-06-09, i. k. 2017-09725

Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2017 m. sausio 6 d. įsakymo Nr. D1-27 „Dėl Vidaus vandenyse padarytos žalos žuvų ištekliams apskaičiavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo